

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i lägenhet, X-vägen i X-stad.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Leif Grönlund, brandinspektör vid räddningstjänsten.

OBJEKTET

Byggnaden är ett flerbostadshus i en av X-stads södra förorter. Den har tre våningar ovan jord samt källare och är byggd 1951. Det finns två trappuppgångar i huset. I varje trapphus finns två lägenheter per plan. Trapphusen är öppna och ljusa d.v.s. går att ventileras via fönster från varje våning. Högst upp i varje trapphus finns lucka upp till den oinredda kalla vinden. Stegar till vinden finns infällda i skåp under luckorna.

DEN AKTUELLA LÄGENHETEN

Den drabbade lägenheten är belägen på bottenvåningen d.v.s. några trappsteg upp i trapphuset. Den är på c:a 80 m² fördelat på 3 rum och kök med matrum. Brandbelastningen kan anses som normalt för en lägenhet av den storleken. Däremot var den tämligen rörig och ostädad. Lägenheten beboddes av en rökande, ensamstående (eventuellt fränskild, det fanns spår av barnbarn eller liknande) man i 65-årsåldern, som enligt grannarna gärna stannade lite för länge på krogen.

HÄNDELSEN

Larm till brandförsvaret inkommer 21:17 på torsdagskvällen. Det är en granne som hört brandvarnaren, som larmar. Vid framkomst, 21:22, noterar personalen att brandrök tränger ut genom ett fönster som gått sönder på bottenvåningen, man ser även lågor i rummet. En snabb orientering på baksidan av huset visar att ett av lägenhetens fönster är lite öppet även på den sidan. Rökdykarna bryter säkerhetsdörren och tränger in. Köket, det rum som visar sig brinna och där fönstret gått sönder, ligger direkt till vänster innanför dörren. Personalen slår snabbt ner lågorna från köksluckor och inredning. Branden är inte särskilt omfattande och intensiv men med lågor. Medan de slår ned branden hör de ett hundskall och ett jämrande ljud någonstans längre in i lägenheten. De avancerar då längre in och tittar in i nästa rum till höger. Där ser de en man sitta i sängen i ett sovrum. Rökdykarna har IR-kamera med sig men behöver inte den för att se mannen. Sikten är tillräckligt god ändå, kanske för att det var fönstret till det rummet som var lite öppet på baksidan. Om mannen vaknat av brandvarnaren, av bullret vid inbrytningen eller på annat sätt är okänt. Rökdykarna evakuerade mannen som togs om hand av ambulanspersonal. Skadorna bedömdes som lindriga eftersom miljön i sovrummet ändå var så pass bra. RD lockade sedan fram en liten hund som gömt sig under sängen i sovrummet och fick ut även den. Insatsen avslutades efter släckning med noggrann kontroll och ventilering. Omkring- och ovanliggande lägenheter berördes knappt ens av rökluft.

UNDERSÖKNINGEN

Rökdykarna berättade att köksluckor och ”bråte” på köksbänken brann med låga samt att köket var rökfyllt. Taket ovanför spisområdet var ”betongrent” d.v.s. takputsens hade fallit ner liksom kakelplattorna bakom spisen. Efter att ha frilagt spisen någorlunda upptäckte de att den stora, bakre, spisplattan var påslagen och rödglödgd. De stängde av spisen men drog för säkerhets skull även ut säkringarna eftersom spisens indikatorlampa fortsatte att lysa även efter att de stängt av plattan. Undersökningen visade att spisen försetts med kolfilterfläkt, ej ansluten till imkanal. Huruvida den var regelbundet rengjord och/eller bytt är okänt men bedömningen är att så inte är fallet.

SLUTSATSER

Vid den tekniska undersökningen, tillsammans med polisen, kunde inga andra troliga förklaringar hittas än att den rödglödade plattan orsakat köksbranden. Sannolikt har fett från ett aldrig rengjort kolfilter droppat ner och antänts för att så småningom sprida branden till köksskåp och inredning.

SPRIDNINGSRISK

Med tanke på brandbelastning och tillgången till syre måste risken för brandspridning inom lägenheten bedömas som uppenbar. Risk för brandspridning till andra, främst ovanliggande lägenheter, bedöms också ha förelegat.

FÖRSLAG

Återigen aktualiseras behovet av installation av boendesprinkler, åtminstone för vissa grupper av medborgare. Kanske borde även spisar bytas ut mot sådana med överhettningsskydd i kombination med timer.

ERFARENHETER

Åter har människoliv räddats tack vare brandvarnare. Den här gången genom att grannar har reagerat.